

KESKI-UUDENMAAN VESI
KUNTAYHTYMÄ

STRATEGIA 2020

Yhtymähallitus 29.9.2011, tiivistelmä

1 Strategian perusosat

1.1 Perustehtävä (missio)

Kuntayhtymän tehtävänä on yleiseen vesilaitostoimintaan kuuluvien palveluiden tuottaminen ja myynti. Kuntayhtymä voi hoitaa lisäksi ne tehtävät, joita kunnat ovat erillisellä päätöksellä antaneet kuntayhtymän tehtäviksi.

Kuntayhtymä omistaa ja hallitsee toimintaansa varten tarpeellisia toimitiloja ja kiinteistöjä.

–

Kuntayhtymä hankkii raakavettä ja jalostaa siitä korkealaatuista, vähintään normien mukaista talousvettä sekä toimittaa tämän talousveden jäsenkuntiensa sekä muiden sopimusasiakkaiden jakeluverkkoihin häiriöttömästi ja edullisesti.

Kuntayhtymä ylläpitää toiminnan kannalta tarpeellista infrastruktuuria kuten laitteistoja, putkistoja ja pohjavesialueita.

Kuntayhtymä toimii aktiivisesti käytössään olevien pohjavesien puhtaana säilyttämiseksi ja niiden antoisuuden turvaamiseksi

Huolehdimme toiminta-alueemme riittävän laadukkaasta vesihuollosta yhdessä kumppaneidemme kanssa asiakaslähtöisesti, kustannustehokkaasti ja kestävää kehitystä edistäen.

1.2 Tahtotila 2020 (visio)

Kuntayhtymä on luotettava, hyvämaineinen, korkealaatuisen talousveden toimittaja.

1.3 Arvot

Luotettavuus ja yhteisvastuullisuus

Kuntayhtymä ostaa raakavettä Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:ltä ja myy valmiin tuotteen jäsenkuntiensa vesilaitoksille, pieniä määriä myös rajanaapureille. Keskeinen asia on pitää yllä luotettavat ja ennen kaikkea yhteisvastuulliset suhteet tässä toimintakentässä. Samaan luokkaan voidaan vielä lisätä muut naapurivesilaitokset.

Luotettavuuteen kuuluu myös veden loppukäyttäjien kanssa yllä pidettävät suhteet, vaikka juridiset sopimussuhteet kuuluvatkin jäsenkuntien vesilaitoksille.

Henkilöstön motivaatio ja innovatiivisuus

Vesilaitos ei voi toimia ilman motivoitunutta ja ammattitaitoista henkilökuntaa. Erikoisvaateen tälle asettaa henkilöstön pieni määrä, noin 10 henkilöä. Korostetuksi tulee toiminta häiriötilanteissa sekä normaalityöajan ulkopuolisessa päivystyksessä. Yhteishenki on avainsana ja luo mahdollisuuden ilman byrokratiaa tehokkaaseen toimintaan.

Uudet ajatukset toimintojen ja tekniikan kehittämisestä ja niiden ennakkoluuloton kokeilu antavat mahdollisuuden tuloksellisempaan toimintaan ja ovat samalla osa henkilöstön motivoitumista työhönsä.

Avoimuus ja tiedottaminen

Julkishallinnollisena laitoksena toiminnan tulee olla avointa. Asetuksellakin määritetty velvollisuus veden laadun tiedottamisesta yleisölle on selvyys. Häiriötilanteiden aikaiset tiedotusrutiinit auttavat vedenkäyttäjien kielteisiin reaktioihin ja vähentävät jopa mahdollista veden aiheuttamaa sairastumisriskiä. Jatkuva tiedottaminen paikallismediassa vesilaitoksen asioista tasapainottaa yleisön saamaa mielikuvaa siltä varalta, että häiriötilanteet loisivat kielteisen kuvan laitoksesta.

Kestävä kehitys

Kestävän kehityksen periaate Keski-Uudenmaan Vedellä tarkoittaa käytössä olevien pohjavesialueiden luonnon säilyttämistä käyttökelpoisena myös tuleville sukupolville sekä mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavan vesilaitostekniikan käyttöä. Hydrologisesti oikeaoppinen vedenotto, aktiivinen toiminta pohjavesialueiden suojelemiseksi ja kemikaalien käytön minimointi vesilaitostekniikassa ovat ydinasioita.

Taloudellinen tehokkuus

Perusasia hyvään taloudelliseen tehokkuuteen pääsemiseksi on toimintakulujen oikea harkinta. Kuntayhtymässä tähän pyritään oman henkilöstön ja ulkopuolisen palvelutuotannon mahdollisimman hyvällä yhteen sovittamisella. Myös investointien oikea toteutus, niin ajan kuin kilpailutuksenkin suhteen, on tärkeää pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna. Mahdollisimman vähäinen velkaantuneisuus antaa mahdollisuuden tehokkaaseen taloudenpitoon.

2 Strategiset mittarit

Strategisia mittareita seurataan vuositasolla ja ne raportoidaan tilinpäätöksessä toimintakertomuksen yhtenä osana.

2.1 Veden laatu

Talousvesinormi asettaa veden laadulle ehdottomat laatuvaatimukset sekä tämän lisäksi laatusuosituksset. Vedentuotantolaitoksilta pumpatun veden laatua seurataan mm. kuukausittain tehtyjen laboratorioanalyysien perusteella. Tärkeimmät ja selvimmin arvioitavat analyysit ovat:

- koliformiset bakteerit, suositus 0 pmy/100 ml
- rautapitoisuus, suositus 0,2 mg/l
- mangaanipitoisuus, suositus 0,05 mg/l

Mittarina on em. analyysien suositusarvojen ylitykset. Analyysimäärä yhteensä noin 400 kpl/vuosi. Ylitysten tavoitetaso 0 kpl/vuosi.

2.2 Käyttöhäiriöt

Käyttöhäiriöiksi laitoksella kirjataan kaikki sellaiset laitoksen omaan käyttöön ja hallintaan kuuluvat häiriötilanteet, joilla todetaan olevan vaikutusta tai selkeä vaikutusmahdollisuus vedenkäyttäjien saaman veden laatuun. Tavoitetaso 0 kpl/vuosi.

2.3 Henkilöstön sairauspoissaolot

Henkilökunnan sairastavuus lasketaan prosentteina vuotuisesta, todellisesta kokonaisyöajasta vuorokausitasolla. Poissaoloissa erotellaan sairaudesta ja työtaturmista johtuvat poissaolot erikseen. Kolmena viime vuonna sairauksista ja työtaturmista aiheutuvien poissaolojen osuus on ollut kokonaisuudessaan 1,4 – 5,5 %, josta sairaustapauksista johtuvia on ollut 0,7 – 2,6 %, ja työtaturmista johtuvia 0,5 – 4,8 %.

3 Strategiset teemat

3.1 Raakaveden riittävyden ja laadun turvaavat toimet

Toiminta tunneliyhtiössä (Pääkaupunkiseudun Vesi Oy):

- omistusosuus 71 osaketta, 5,46 % osakekannasta, juuri hankittu 15 lisää
- osallistuminen hallitustyöskentelyyn
- aktiivinen seuranta erityisesti omien vedenottokohtien toiminnasta
- valvontasopimus Korpimäen pumppaamosta tunneliyhtiön kanssa

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat

- kaikille käytössä oleville pohjavesialueille tehty suunnitelmat
- vanhin (Hyrylä) päivitetty, muiden päivityksiä tehdään ikäjärjestyksessä tai erityisen tarpeen vaatiessa

Kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvät lausunnot:

- lausuntojen merkitys suuri
- kohdistuvat pääasiassa kunnan ja valtion lupa-asioihin
- yhteistyö ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa (ELY-keskus, paikallinen ympäristökeskus)
- valvotaan pohjavesien suojelun kannalta oikeiden periaatteiden noudattamista (mm. suojelusuunnitelmien määräyksiä)

Aluevalvonta:

- yleinen pohjavesialueiden havainnointi ja puuttuminen epäkohtiin
- normaaliin työrutiiniin kuuluvat laitoskierrokset

3.2 Toimiva yhteistyö

Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:

- hyvälaatuisen raakaveden katkeamaton saaminen tunnelista
- kts. edellä kohta 3.1

Jäsenkuntien vesihuoltolaitokset:

- normien mukainen veden toimitus jäsenkuntien vesijohtoverkkoihin paineistettuna
- henkilökunnan molemminpuolinen tuntemus hyvän yhteistyön edellytys

Vastuurajat

- periaatteessa vastuurajat ovat selkeät em. mukaisesti
- harmaat alueet liittyvät johtoverkkoon, kun Kuntayhtymän yhdysvesijohtoverkko ja paikallinen jakeluverkko ovat yksi kokonaisuus, jossa esimerkiksi laatumuutosten tai vuotovesien rajausta ei aina voida tehdä tarkasti
- vesitornit ovat yhtä poikkeusta (Kellokoski) lukuun ottamatta jäsenkuntien omaisuutta, mutta Kuntayhtymä huolehtii niiden käytöstä ja kunnossapidosta erillisiin sopimuksiin perustuen; ei aiheuta merkittäviä ongelmia

Suurimmat ongelmakohdat/kehitysmahdollisuudet

- verkostojen vuotoasiat; Tuusulan kunnan alueella on eniten Kuntayhtymän yhdysjohtoja, Sipoossa myös paljon; oletuksena voi ajatella, että näissä jäsenkunnissa paikallisen vesilaitoksen vuotovesissä on suhteessa enemmän Kuntayhtymän johdoista aiheutuvaa kuin muissa kunnissa; toisaalta tämä on vain karkea oletus ja tilanne voi todellisuudessa olla toisinkin päin
- ratkaisua vaikea löytää; ehkä paras keino on kehittää yhdessä jäsenkuntien kanssa mittaustekniikoita (vesimäärä, paine), joiden avulla yleinen vuototilanne saadaan pysymään hyvänä

Jakeluketjujen toiminta ja vaikutusmahdollisuudet

- Kuntayhtymä vastaa toimitettavan veden laadusta ja on kaikissa ongelmatilanteissa yhteistyössä jäsenvesilaitoksen kanssa
- **veden loppukäyttäjille vesilaitoksella on vain yhdet kasvot**

3.3 Riskienhallinta ja varautuminen

Valmiussuunnittelu:

- vakaviin poikkeustilanteisiin varautuminen (sota, sodan uhka)
- lakisääteinen, on osa kuntien kokonaisvaltaista valmiussuunnitelmaa
- ei yleinen, vain viranomaiskäyttöön
- vanhentunut, vaatii päivityksen

Varautumissuunnittelu:

- normaaliajan kriisitilanteisiin varautuminen
- yleinen, koko henkilökunnan käytössä oleva ohjeistus yllättävien tilanteiden varalle
- myös pelastus- ja terveysviranomaisten hyväksymä ja tiedostama
- laadittu v. 2009, jatkuvat päivitykset
- käytännön harjoitukset vuosittain jäsenvesilaitosten kanssa

Vakuutukset:

- vahinkoriski veden laadun ja toimitusvarmuuden varalle vakuutettu tuotevastuuvakuutuksella, enimmäismäärä 1,0 milj.e.
- omaisuusvakuutukset käypien arvojen mukaiset

Taloudellisten riskien hallitseminen:

- lainakannan korkoriskeiltä suojautuminen tarvittaessa
- toiminnasta aiheutuviin riskeihin varautuminen, riskianalyysojen käyttö

3.4 Henkilöstöohjelma

Eläköityminen:

- vuoden 2012 aikana 2- 3 jää pois (taloushallinto, investointien valvonta)
- hyödynnetään ulkopuolisia rekrytointifirmoja

- koeajan mahdollisuus muistettava
- yhteisön toimivuus otetaan huomioon
- laaditaan pidemmän aikavälin analyysi

Palkkastrategia:

- peruspalkkaus keskitaso, päivystys 50 %
- kollektiivinen palkitseminen
- palkitsemiseen ei käytetä objektiivisia mittareita

Henkilöstön osaaminen ja koulutus:

- koulutustapahtumia vähintään kerran vuodessa jokaiselle
- tietoteknisen osaamisen varmentaminen
- koulutukseen myötämielinen työnantaja-asenne
- henkilöstövaihto harkintaan

Henkilöstön hyvinvointi:

- oleellista jokapäiväinen keskusteluyhteys
- jokaiselle mahdollisuus kehityskeskusteluun
- kannustaminen liikunnallisuuteen ja terveisiin elämäntapoihin

3.5 Viestintä

Yleisviestintä:

- kuntayhtymän ilmettä pidetään yllä positiivisessa hengessä omalla alueella
- hyvää vesilaatua mainostetaan yleisen tietoisuuden lisäämiseksi (luomu-vesi)
- keinoja: paikallislehdet, kotisivusto (myös englannin ja ruotsin kielet), sosiaalinen media
- ei tarvita kansainvälistä tai edes valtakunnallista mainontaa

Kriisitilanneviestintä:

- ohjeistus pidetään ajan tasalla (varautumissuunnitelma)
- kahdesti vuodessa yhteisneuvonpito alueen tiedottajien, terveysviranomaisten ja paikallisvesilaitosten kanssa

4 Strategian toteuttaminen

Tämä Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymän strategia on tarkoitettu työkaluksi toiminnan jatkuvaan kehittämiseen ja sen seurantaan.

Vuosittain talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa asetetaan tästä strategiasta johdetut tavoitteet.

Vuositasolla toimintaa seurataan tilinpäätöksen yhteydessä sekä tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa raportoitujen strategisten mittareiden perusteella.

Pidemmällä aikavälillä strategia suunnitelmaa arvioidaan, sekä sen sisältöä tarkistetaan valtuustokausittain. Ensimmäinen arviointi ja tarkistus suoritetaan vuoden 2016 istuvalle yhtymävaltuuston kevätkokoukselle, ellei erityistä syytä muutoin ilmene.